

जब तक आपको यह प्रश्न-पुस्तिका खोलने को नहीं कहा जाए तब तक न खोलें।

2025

Question Booklet Bar Code Serial No.

प्रश्न-पुस्तिका बार कोड क्रम संख्या

1260831

कोड : BIRU-24

विषय : सामान्य अध्ययन एवं उर्दू

भाग - I : सामान्य अध्ययन : प्रश्न संख्या 1 से 30

भाग - II : उर्दू : प्रश्न संख्या 31 से 120

समय : 2 घण्टे

पूर्णांक : 150

अपना अनुक्रमांक सामने बाँक्स में

अंकों में

लिखें

शब्दों में

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

--

अन्तरीक्षक
के हस्ताक्षर

प्रश्नों के उत्तर के लिए केवल काले बॉल-प्वाइंट पेन का प्रयोग करें।
अभ्यर्थी ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक पर उत्तर देने से पहले सभी अनुदेशों
को सावधानीपूर्वक पढ़ लें।

आपको अपने सभी उत्तर केवल ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक पर ही देने हैं। परीक्षा के उपरांत ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक अन्तरीक्षक को सौंप दें
तथा अभ्यर्थी प्रति (नीली) अन्तरीक्षक से प्राप्त कर लें।

महत्वपूर्ण अनुदेश

- सभी प्रश्नों के उत्तर दें। सभी प्रश्नों के अंक समान हैं। ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक और प्रश्न-पुस्तिका जिनकी बार कोड क्रम संख्या एकसमान है, सील्ड पारदर्शी पॉलीथीन पैकेट के अन्दर एक साथ रखी है।
- पारदर्शी सील्ड पॉलीथीन पैकेट खोलने के तुरन्त बाद, पुनः जाँच करके देख लें कि प्रश्न-पुस्तिका एवं ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक पर मुद्रित बार कोड क्रम संख्या एकसमान हैं तथा सभी पृष्ठ भली-भाँति छपे हुए हैं। यदि प्रश्न-पुस्तिका एवं ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक पर मुद्रित बार कोड क्रम संख्या एकसमान न हों या इसमें अन्य कोई विसंगति हो, तो इसे अन्तरीक्षक को वापस कर प्रश्न-पुस्तिका एवं ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक की दूसरी सील्ड पॉलीथीन पैकेट प्राप्त कर लें।
- अभ्यर्थी प्रश्न-पुस्तिका एवं ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक पर मुद्रित बार कोड क्रम संख्या के एकसमान होने की पुष्टि करने के उपरान्त ही ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक पर अपना सही अनुक्रमांक, विषय एवं विषय कोड निर्धारित स्थान पर अंकित करें, अन्यथा ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक का मूल्यांकन नहीं किया जाएगा और उसकी ज़िम्मेदारी स्वयं अभ्यर्थी की होगी।
- अनुक्रमांक के अलावा प्रश्न-पुस्तिका के कवर पेज पर कुछ न लिखें। रफ कार्य के लिए प्रश्न-पुस्तिका के अन्त में दिए गए दो पृष्ठों का प्रयोग करें।
- इस प्रश्न-पुस्तिका में 120 प्रश्न हैं। प्रत्येक प्रश्न के चार (4) वैकल्पिक उत्तर प्रश्न के नीचे दिए गए हैं। इन चारों में से केवल एक ही सही उत्तर है। जिस उत्तर को आप सही या सबसे उचित समझते हैं, ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक में उसके अक्षर वाले वृत्त को काले बॉल-प्वाइंट पेन से पूरा काला कर दें।
- इस प्रश्न-पुस्तिका में भाग - I के सभी प्रश्न अंग्रेज़ी व हिन्दी दोनों भाषाओं में मुद्रित हैं। द्विभाषी (अंग्रेज़ी/हिन्दी) में किसी भी प्रश्न में अस्पष्टता के मामले में प्रश्न का अंग्रेज़ी संस्करण प्रभावी होगा।
- गलत उत्तरों के लिए दण्ड :
ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक में अभ्यर्थी द्वारा दिए गए गलत उत्तरों के लिए दण्ड दिया जाएगा।
(i) प्रत्येक प्रश्न के लिए चार वैकल्पिक उत्तर हैं। अभ्यर्थी द्वारा प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए एक गलत उत्तर के लिए प्रश्न हेतु नियत किए गए अंकों का एक-तिहाई दण्ड के रूप में काटा जाएगा।
(ii) यदि कोई अभ्यर्थी एक से अधिक उत्तर देता है, तो इसे गलत उत्तर माना जाएगा, यद्यपि दिए गए उत्तरों में से एक उत्तर सही होता है, फिर भी उस प्रश्न के लिए उपर्युक्तानुसार ही उसी तरह का दण्ड दिया जाएगा।
(iii) यदि अभ्यर्थी द्वारा कोई प्रश्न हल नहीं किया जाता है, अर्थात् अभ्यर्थी द्वारा उत्तर नहीं दिया जाता है, तो उस प्रश्न के लिए कोई दण्ड नहीं दिया जाएगा।

नोट : कृपया प्रश्न-पुस्तिका एवं ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक पर मुद्रित बार कोड क्रम संख्या के एकसमान होने की जाँच कर ली जाए तथा बार कोड क्रम संख्या के एकसमान न होने की दशा में उसे बदलकर प्रश्न-पुस्तिका एवं ओ.एम.आर. उत्तर-पत्रक की दूसरी सील्ड पॉलीथीन पैकेट प्राप्त कर लिया जाए।

Note : English version of the instructions is printed on the back cover of this Question Booklet.

Part – I/भाग – I

General Studies/सामान्य अध्ययन

- Which Constitutional authority determines the disqualification of MP's of Lok Sabha under the 10th Schedule ?
(a) Election Commission
(b) Supreme Court
(c) Speaker of the Lok Sabha
(d) President
- Recent terminology used for repayment of public debt that is preferred, is
(a) Suspension of payments
(b) Repudiation
(c) Return of public debt
(d) Transfer moratorium
- When lead nitrate powder is heated in a boiling tube, brown fumes are evolved. These fumes are of
(a) NO₂ (b) PbO
(c) NO (d) O₂
- The first Indian woman to win Mrs. Universe crown
(a) Promila Rani (b) Sherry Singh
(c) Sumona Chatterji (d) Jeevika Jha
- Who presented the Nebular hypothesis, regarding the origin of the earth ?
(a) Laplace (b) Sir James Jeans
(c) Jeffery (d) Chamberlin
- The Viksit Bharat Guarantee for Rozgar and Aajeevika Mission (Gramin) Act, 2025 (VB-G RAM G Bill 2025), represents a significant upgrade over MGNREGA because in MGNREGA
A. Structural weaknesses
B. Not able to enhance rural employment
C. Absence of transparency and planning
D. Absence of accountability
Select the correct answer from the code given below :
Code :
(a) A and B (b) B and C
(c) All of the above (d) C and D

- कौन-सा संवैधानिक प्राधिकारी 10 वीं अनुसूची के तहत लोकसभा सांसदों की अयोग्यता का निर्धारण करता है ?
(a) चुनाव आयोग
(b) उच्चतम न्यायालय
(c) लोकसभा का अध्यक्ष
(d) राष्ट्रपति
- सार्वजनिक ऋण के पुनर्भुगतान के लिए आजकल प्रयुक्त शब्दावली जिसे प्राथमिकता दी जाती है, वह है
(a) भुगतान का निलम्बन
(b) अस्वीकृति
(c) सार्वजनिक ऋण की वापसी
(d) स्थानांतरण स्थगन
- जब लेड नाइट्रेट पावडर को एक क्वथन नली में गरम किया जाता है, भूरे रंग की फ्यूम निकलती है, ये फ्यूम है
(a) NO₂ (b) PbO
(c) NO (d) O₂
- मिसेज यूनीवर्स का ताज जीतने वाली प्रथम भारतीय महिला है
(a) प्रोमिला रानी (b) शेरी सिंह
(c) सुमोना चटर्जी (d) जीविका झा
- पृथ्वी की उत्पत्ति से सम्बंधित निहारिका परिकल्पना किसने प्रस्तुत की ?
(a) लाप्लास (b) सर जेम्स जीन्स
(c) जेफरी (d) चैम्बरलिन
- विकसित भारत गारन्टी रोजगार आजीविका मिशन (ग्रामीण) अधिनियम, 2025 (VB-G RAM G Bill 2025), MGNREGA की तुलना में एक महत्वपूर्ण उन्नयन का प्रतिनिधित्व करता है, क्योंकि MGNREGA में
A. संरचनात्मक कमजोरियाँ
B. ग्रामीण रोजगार बढ़ाने में असमर्थ
C. पारदर्शिता और योजना का अभाव
D. जवाबदेही का अभाव
नीचे दिए गए कूट में से सही उत्तर चुनें :
कूट :
(a) A एवं B (b) B एवं C
(c) उपरोक्त सभी (d) C एवं D

7. Where was U.N. Climate Summit, COP30 held ?

- (a) Brazil (b) Nigeria
(c) Indonesia (d) China

8. Consider the following statements with reference to present Chief Justice of India.

1. Present Chief Justice of India is Justice Surya Kant.
 2. Surya Kant is 52nd Chief Justice of India.
- Select the correct answer from the code given below :

Code :

- (a) Only 1 (b) Only 2
(c) Neither 1 nor 2 (d) Both 1 and 2

9. In which region of the world are the highest number of volcanoes found ?

- (a) Mid continental belt
(b) Indian oceanic belt
(c) Circum pacific belt
(d) Atlantic belt

10. In a certain code language 'HIM-ACE' is written as 21. How will 'SIP-TAG' be written in that code language ?

- (a) 12 (b) 14
(c) 19 (d) 16

11. Bhagat Singh was the founding Secretary of which of the following organisation ?

- (a) Lahore Student's Union
(b) H.S.R.A.
(c) Kirti Kisan Party
(d) Punjab Naujawan Bharat Sabha

12. The definition of health as "a state of complete physical, mental and social well-being and not merely the absence of disease and infirmity" is given by

- (a) WHO (b) UNICEF
(c) FAO (d) UNDP

7. संयुक्त राष्ट्र जलवायु शिखर सम्मेलन, COP30 कहाँ सम्पन्न हुई ?

- (a) ब्राजील (b) नाइजीरिया
(c) इंडोनेशिया (d) चीन

8. भारत के वर्तमान मुख्य न्यायाधीश के संदर्भ में निम्नलिखित कथनों पर विचार कीजिए ।

1. न्यायमूर्ति सूर्य कान्त भारत के वर्तमान मुख्य न्यायाधीश हैं ।
 2. सूर्य कान्त भारत के 52 वें मुख्य न्यायाधीश हैं ।
- नीचे दिये गये कूट में से सही उत्तर चुनिए :

कूट :

- (a) केवल 1 (b) केवल 2
(c) न तो 1 न ही 2 (d) 1 और 2 दोनों

9. विश्व के किस क्षेत्र में सर्वाधिक ज्वालामुखी पाए जाते हैं ?

- (a) मध्य महाद्वीपीय मेखला
(b) हिन्द महासागरीय मेखला
(c) परिप्रशान्त महासागरीय मेखला
(d) अन्ध महासागरीय मेखला

10. किसी निश्चित कोड भाषा में 'HIM-ACE' को 21 लिखा जाता है । उसी कोड भाषा में 'SIP-TAG' को किस प्रकार लिखा जायेगा ?

- (a) 12 (b) 14
(c) 19 (d) 16

11. भगत सिंह निम्नलिखित में से किस संस्था के संस्थापक सचिव थे ?

- (a) लाहौर छात्र संघ
(b) एच.एस.आर.ए.
(c) कीर्ति किसान पार्टी
(d) पंजाब नौजवान भारत सभा

12. स्वास्थ्य की परिभाषा जिसे "सम्पूर्ण शारीरिक, मानसिक और सामाजिक कल्याण अवस्था के रूप में देखा जाता है और जो केवल रोग और दुर्बलता की अनुपस्थिति नहीं है", दी गयी है

- (a) WHO द्वारा (b) UNICEF द्वारा
(c) FAO द्वारा (d) UNDP द्वारा

13. When and where did the first session of the Indian National Congress take place and how many delegates participated in it ?

- (a) December 1885, Bombay, 69 delegates
- (b) December 1885, Calcutta, 72 delegates
- (c) December 1885, Bombay, 72 delegates
- (d) December 1880, Bombay, 70 delegates

14. Given below are two statements, one is labelled as Assertion (A) and other as Reason (R).

Assertion (A) : Khadar soil is more fertile than Bangar soil.

Reason (R) : Khadar is new alluvial soil which has a higher concentration of fine particles and less kankar nodules.

Select the correct answer from the code given below :

Code :

- (a) Both (A) and (R) are true, (R) is the correct explanation of (A)
- (b) (A) is true, but (R) is false
- (c) (A) is false, but (R) is true
- (d) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)

15. Which of the following Academy was founded by the Ninth Century Abbasid Caliph Al-Mamun, which undertook the ambitious project of translating Greek, Persian and Sanskrit texts on Philosophy and Science into Arabic ?

- (a) Bayt-al-Hikmah
- (b) Dar-al-Ilm
- (c) Al-Nizamiyya
- (d) Al-Azhar Mosque and University

16. Which of the following best explains the concept of sustainable development ?

- (a) Development without using natural resources
- (b) Development focused only on economic growth
- (c) Development controlled by international institutions
- (d) Development that meets present needs without harming future needs

13. भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस का पहला अधिवेशन कब और कहाँ हुआ तथा इसमें कितने प्रतिनिधियों ने भाग लिया ?

- (a) दिसम्बर 1885, बम्बई, 69 प्रतिनिधि
- (b) दिसम्बर 1885, कलकत्ता, 72 प्रतिनिधि
- (c) दिसम्बर 1885, बम्बई, 72 प्रतिनिधि
- (d) दिसम्बर 1880, बम्बई, 70 प्रतिनिधि

14. नीचे दो कथन दिए गए हैं, जिसमें से एक को अभिकथन (A) तथा दूसरे को कारण (R) कहा गया है।

अभिकथन (A) : खादर मिट्टी, बाँगर मिट्टी की तुलना में अधिक उपजाऊ होती है।

कारण (R) : खादर नई जलोढ़ मिट्टी है जिसमें महीन कणों की सांद्रता अधिक और कंकड़ ग्रन्थियाँ कम होती हैं।

नीचे दिए गए कूट में से सही उत्तर चुनें :

कूट :

- (a) (A) और (R) दोनों सत्य हैं, (R), (A) की सही व्याख्या है
- (b) (A) सत्य है, परन्तु (R) असत्य है
- (c) (A) असत्य है, परन्तु (R) सत्य है
- (d) (A) और (R) दोनों सत्य हैं, परन्तु (R), (A) की सही व्याख्या नहीं है

15. नौवीं सदी के अब्बासिद खलीफा अल-मामुन ने निम्न में से किस अकादमी की स्थापना की, जिसमें दर्शन और विज्ञान पर यूनानी, फारसी और संस्कृत के ग्रन्थों का अरबी में अनुवाद करने का महत्वाकांक्षी परियोजना को हाथ में लिया ?

- (a) बयत-अल-हिक्मा
- (b) दार-अल-इल्म
- (c) अल-निज़ामिया
- (d) अल-अज़हर मस्जिद एवं विश्वविद्यालय

16. निम्नलिखित में से कौन सतत विकास की अवधारणा को सबसे अच्छी तरह से समझाता है ?

- (a) प्राकृतिक संसाधनों के प्रयोग के बिना विकास
- (b) केवल आर्थिक विकास पर आधारित विकास
- (c) अन्तरराष्ट्रीय संस्थाओं द्वारा नियंत्रित विकास
- (d) वर्तमान आवश्यकताओं को पूरा करते हुए भविष्य की आवश्यकताओं को नुकसान पहुंचाए बिना विकास

17. Which of the following Indian festival has been included recently in UNESCO Intangible Cultural Heritage List ?

- (a) Holi (b) Pongal
(c) Deepawali (d) Onam

18. Under which title has Dara Shikoh translated fifty two upanishads into Persian language ?

- (a) Safinat-ul-Auliya
(b) Majm-ul-Bahrin
(c) Surr-i-Akbar
(d) Risal-e-Haqnuma

19. Fill in the blank.

AI, EO, IU, _____, UE

- (a) OU (b) UA
(c) OA (d) OI

20. How many members does the President of India nominate in Rajya Sabha ?

- (a) 15 members (b) 10 members
(c) 20 members (d) 12 members

21. In the semi-arid regions of Rajasthan, what were the traditional underground tanks for storing drinking water called ?

- (a) Khadins (b) Guls
(c) Tankas (d) Johads

22. Arrange the following Prime Ministers of India in chronological order of their tenure.

1. Charan Singh
2. V. P. Singh
3. H. D. Deve Gowda
4. P. V. Narasimha Rao

- (a) 2, 3, 1, 4 (b) 1, 3, 4, 2
(c) 2, 1, 3, 4 (d) 1, 2, 4, 3

23. The Cultural and Educational Right in Indian Constitution is guaranteed by the following

- (a) Art. 28 and Art. 29
(b) Art. 27 and Art. 28
(c) Art. 29 and Art. 30
(d) None of the above

17. यूनेस्को की अमूर्त सांस्कृतिक विरासत सूची में हालही में किस भारतीय त्यौहार को शामिल किया गया है ?

- (a) होली (b) पोंगल
(c) दीपावली (d) ओणम/ओनम

18. दारा शिकोह ने बावन उपनिषदों का फारसी भाषा में अनुवाद किस शीर्षक से किया ?

- (a) सफीनत-उल-औलिया
(b) मज्म-उल-बहरीन
(c) सिर-ए-अकबर
(d) रिसाल-ए-हकुनुमा

19. रिक्त स्थान की पूर्ति कीजिए ।

AI, EO, IU, _____, UE

- (a) OU (b) UA
(c) OA (d) OI

20. भारत का राष्ट्रपति राज्यसभा में कितने सदस्य मनोनीत करता है ?

- (a) 15 सदस्य (b) 10 सदस्य
(c) 20 सदस्य (d) 12 सदस्य

21. राजस्थान के अर्ध-शुष्क क्षेत्रों में पीने के पानी के भण्डारण के लिए पारम्परिक भूमिगत टैंकों को क्या कहा जाता है ?

- (a) खादीन (b) गुल्स
(c) टंका (d) जोहड

22. निम्नलिखित भारत के प्रधानमंत्री को उनके कार्यकाल के कालानुक्रमिक क्रम में व्यवस्थित करें ।

1. चरण सिंह
2. वी. पी. सिंह
3. एच. डी. देवेगौडा
4. पी. वी. नरसिम्हा राव

- (a) 2, 3, 1, 4 (b) 1, 3, 4, 2
(c) 2, 1, 3, 4 (d) 1, 2, 4, 3

23. भारतीय संविधान में संस्कृति और शिक्षा सम्बंधी अधिकार निम्न द्वारा प्रदान किया गया है

- (a) अनु. 28 और अनु. 29
(b) अनु. 27 और अनु. 28
(c) अनु. 29 और अनु. 30
(d) उपरोक्त में से कोई नहीं

24. Which variety of coffee initially brought from Yemen, is produced in India and is in great demand worldwide ?
 (a) Robusta (b) Liberica
 (c) Excelsa (d) Arabica
25. The terms Micro-Economics and Macro-Economics were first coined by
 (a) Ragnar Frisch (b) Adam Smith
 (c) J. M. Keynes (d) Alfred Marshall
26. Which of the following is NOT correctly matched ?

(Education Commission)	(Year)
(a) Radha Krishnan Commission	– 1948-49
(b) Sir Charles Wood's Despatch on Education	– 1854
(c) The Indian Universities Act	– 1917
(d) University Grants Commission	– 1953
27. First Indian astronaut who visited International Space Station is
 (a) Rakesh Sharma (b) Raja Chari
 (c) Shubhanshu Shukla (d) Kalpana Chawla
28. Which one of the following is NOT properly matched ?

(a) 42 nd Constitutional Amendment Act	Fundamental Duties
(b) 73 rd Constitutional Amendment Act	Panchayati Raj
(c) 74 th Constitutional Amendment Act	Centre-State Relations
(d) 44 th Constitutional Amendment Act	Abolition of the Right to Property as Fundamental Right
29. When and where was Guru Nanak Ji, the founder of Sikhism born ?
 (a) 1469, Talwandi (b) 1479, Amritsar
 (c) 1489, Amritsar (d) 1489, Talwandi
30. Which gas is responsible for the greenhouse effect ?
 (a) Oxygen (b) Hydrogen
 (c) Nitrogen (d) Carbon dioxide
24. कॉफी की कौन-सी किस्म, जो शुरू में यमन से लाई गयी थी, भारत में उत्पादित की जाती है और दुनिया भर में उसकी बहुत माँग है ?
 (a) रोबस्टा (b) लिबेरिका
 (c) एक्सेल्सा (d) अरेबिका
25. व्यष्टि-अर्थशास्त्र तथा समष्टि-अर्थशास्त्र का सर्वप्रथम निर्माण किसने किया ?
 (a) रेग्नर फ्रिश (b) एडम स्मिथ
 (c) जे. एम. कीन्स (d) अल्फ्रेड मार्शल
26. निम्नलिखित में से कौन-सा सही सुमेलित नहीं है ?

(शिक्षा आयोग)	(वर्ष)
(a) राधा कृष्णन आयोग	– 1948-49
(b) शिक्षा पर सर चार्ल्स वुड्स डिस्पैच	– 1854
(c) भारतीय विश्वविद्यालय अधिनियम	– 1917
(d) विश्वविद्यालय अनुदान आयोग	– 1953
27. अन्तर्राष्ट्रीय अंतरिक्ष स्टेशन की यात्रा करने वाले पहले भारतीय अंतरिक्ष यात्री है
 (a) राकेश शर्मा (b) राजा चारी
 (c) शुभांशु शुक्ला (d) कल्पना चावला
28. निम्न में से कौन एक सुमेलित नहीं है ?

(a) 42 वाँ संविधान संशोधन	– मौलिक कर्तव्य अधिनियम
(b) 73 वाँ संविधान संशोधन	– पंचायती राज अधिनियम
(c) 74 वाँ संविधान संशोधन	– केन्द्र-राज्य सम्बन्ध अधिनियम
(d) 44 वाँ संविधान संशोधन	– सम्पत्ति के अधिकार का मौलिक अधिकार के रूप में निरसन
29. सिख धर्म के संस्थापक गुरु नानक जी का जन्म कब और कहाँ हुआ था ?
 (a) 1469, तलवंडी (b) 1479, अमृतसर
 (c) 1489, अमृतसर (d) 1489, तलवंडी
30. ग्रीनहाउस प्रभाव (हरितगृह प्रभाव) के लिए कौन-सी गैस जिम्मेदार है ?
 (a) ऑक्सीजन (b) हाइड्रोजन
 (c) नाइट्रोजन (d) कार्बन डाईऑक्साइड

Part – II / भाग – II

Urdu/اردو

33. امداد امام اثر نے اپنی کس تصنیف میں سعدی و غالب کے کلام کا موازنہ کیا ہے؟

- (a) کاشف الحقائق جلد اول
(b) فسانہ ہست
(c) دیوان اثر
(d) کاشف الحقائق جلد دوم

34. کس شاعر نے ملکہ خدیجہ سلطان کے انعامی مقابلہ میں حصہ لیا تھا؟

- (a) قطب شاہ
(b) محمد عادل شاہ
(c) علی عادل شاہ
(d) ملک خوشنود

35. "میر آج تک غزل کے سب سے بڑے شاعر مانے جاتے ہیں

سیدھی سادی بول چال کی زبان میں اتنا مزہ اور اتنی مٹھاس، اتنا زہر اور اتنی تلخی دلی جذبات کی اتنی نازک مصوری اور جذبات کا اتنا طوفانی جوش تخلیق شعر کا ایک معجزہ معلوم ہوتا ہے۔"

یہ کس کا قول ہے؟

- (a) آل احمد سرور
(b) ڈاکٹر اعجاز حسین
(c) یوسف حسین
(d) سید احتشام حسین

31. اردو تنقید کی ابتدا حالی سے ہوتی ہے۔ حالی نے سب سے

پہلے جزئیات سے قطع نظر کی اور بنیادی اصولوں پر غور و فکر کیا۔

مقدمہ میں شعر و شاعری کی ماہیت پر کچھ روشنی ڈالی اور مغربی

خیالات سے استفادہ کیا۔ وہ اردو تنقید کے بانی بھی ہیں اور اردو

کے بہترین نقاد بھی ہیں۔ یہ قول کس کا ہے؟

(a) پروفیسر احتشام حسین

(b) پروفیسر ممتاز حسین

(c) پروفیسر کلیم الدین احمد

(d) پروفیسر وقار عظیم

32. اردو داستان (تحقیقی و تنقیدی مطالعہ) کس کی تصنیف ہے؟

(a) حامد حسن قادری

(b) انشا اللہ خاں انشا

(c) منشی احمد حسین

(d) ڈاکٹر سہیل بخاری

39. "تذکرہ نویس" کس ڈرامے کا کردار ہے؟

(a) آگرہ بازار

(b) یہودی کی لڑکی

(c) خوبصورت بلا

(d) ضحاک

40. اردو کی پہلی ناول نگار خاتون ہیں

(a) رشیدۃ النساء بیگم

(b) بانو قدسیہ

(c) رضیہ بیٹ

(d) عمیرہ احمد

41. مالک رام کی کتاب "ذکر غالب" پر کس محقق نے تحقیقی

تسمحات کی طرف قابل غور اشارے کئے ہیں؟

(a) رشید حسن خاں

(b) گیان چند

(c) امتیاز علی عرش

(d) قاضی عبد الودود

36. مثنیٰ تحقیق کے کارناموں میں "دیوان شورش" اور تذکرہ

"ابن ابن اللہ طوفان" بڑی اہمیت کے حامل ہیں۔ ان کے مصنف کی نشاندہی کیجئے۔

(a) حافظ محمود شیرانی

(b) مولوی عبد الحق

(c) امتیاز علی خاں عرش

(d) قاضی عبد الودود

37. مومن کا خاندانی پیشہ کیا تھا؟

(a) صحافت

(b) موسیقی

(c) طبابت

(d) کثافت

38. "ارشاد نامہ" کس کی مدح میں لکھی گئی؟

(a) ابراہیم عادل شاہ

(b) شاہ میراں جی

(c) عبد اللہ عادل شاہ

(d) قطب شاہ

45. کس زبان کے خاتمے کے ساتھ ہی وسطی ہند آریائی دور کا خاتمہ ہو گیا؟

- (a) سنسکرت
- (b) پالی
- (c) اپ بھرنش
- (d) پراکرت

46. سرسید احمد خاں کو یہ اہمیت حاصل ہے کہ انھوں نے تو ہم پرستی جہالت اور معاشرتی بے راہ روی کے اندھیروں کو دور کرنے کے لیے مضامین لکھے۔

ذیل میں کون سا مضمون سرسید کا نہیں ہے؟

- (a) اپنی مدد آپ
- (b) سیر زندگی
- (c) ریا
- (d) خوش آمد

47. میر خلیق کے والد کا نام کیا تھا؟

- (a) میر ضمیر
- (b) میر درد
- (c) میر ذکی
- (d) میر حسن

42. آتی ہیں اس کو دیکھنے موجیں کشاں کشاں
ساحل پہ بال کھولے نہایتی ہے چاندنی
درج بالا شعر کون سی صنعت کا عمدہ نمونہ ہے؟

- (a) تحبائل عارفانہ
- (b) تلمیذ
- (c) سوال و جواب
- (d) حسن تعلیل

43. اردو تنقید کے ارتقائی سفر کو ملحوظ رکھتے ہوئے درج ذیل کتابوں کی صحیح ترتیب کیا ہوگی؟

- (a) نکات الشعراء، مقدمہ شعر و شاعری، موازنہ انیس و دبیر، کاشف الحقائق
- (b) نکات الشعراء، مقدمہ شعر و شاعری، کاشف الحقائق، موازنہ انیس و دبیر
- (c) کاشف الحقائق، نکات الشعراء، موازنہ انیس و دبیر، مقدمہ شعر و شاعری
- (d) نکات الشعراء، موازنہ انیس و دبیر، مقدمہ شعر و شاعری، کاشف الحقائق

44. نہ چھوڑے محبت دم مرگ تک

شعر کو مکمل کیجئے۔

- (a) اسے زندگی کیوں نہ بھاری لگے
- (b) رقیباں کے دل میں کٹاری لگے
- (c) جسے عشق کی بے تراری لگے
- (d) جسے یار جانی سوں یاری لگے

48. "زیر رضوی کے گیتوں میں لوک کے دھرتی کی کوکھ سے

نکلتی ہوئی محسوس ہوتی ہے۔" یہ کس کا قول ہے؟

(a) شمس الرحمن فاروقی

(b) ڈاکٹر انور سدید

(c) گوپی چند نارنگ

(d) احتشام حسین

49. "نغمۃ الہام" کس کا شعری مجموعہ ہے؟

(a) شاد عظیم آبادی

(b) سیراجی

(c) شہریار

(d) ناصر کاظمی

50. یہ قول کس کا ہے؟

"کسے خبر تھی کہ غالب مرحوم کے بعد ہندوستان میں پھر کوئی ایسا

شخص پیدا ہوگا جو اردو شاعری کے جسم میں ایک نئی روح

پھونک دے گا اور جس کی بدولت غالب کا بے نظیر تخیل اور

نرالا انداز بیان پھر وجود میں آئے گا اور اردو ادب کے فروغ کا

باعث ہوگا۔"

(a) شیخ عبد القادر

(b) کلیم الدین احمد

(c) رشید احمد صدیقی

(d) آل احمد سرور

51. "جیون پرست" کس کا افسانہ ہے؟

(a) عصمت چغتائی

(b) منٹو

(c) راجندر سنگھ بیدی

(d) کرشن چندر

52. آغا حشر کاشمیری نے اپنا پہلا ڈرامہ "آفتاب محبت" کس عمر

میں تخلیق کیا؟

(a) ۲۴ برس

(b) ۲۶ برس

(c) ۲۲ برس

(d) ۱۸ برس

53. سودا کو قصیدہ کا نقاشِ اول کس نے کہا ہے؟

(a) میر تقی میر

(b) میر حسن

(c) مصحفی

(d) محمد حسین آزاد

54. پریم چند ابتداء میں نواب رائے کے نام سے لکھتے تھے۔

وہ کس سن میں پریم چند کے نام سے لکھنے لگے؟

(a) 1938ء

(b) 1911ء

(c) 1905ء

(d) 1910ء

55. اسرار الحق مجاز کا مجموعہ آہنگ اور کن ناموں سے شائع ہوا؟

- (a) آخری شب، شبستان
- (b) ساز کہن، برگ نو
- (c) دست حنا، رومان
- (d) شب تاب، سازنو

56. رام پور کو "آرام پور" کہنے والے شاعر کا نام لکھئے۔

- (a) مرزا رفیع سودا
- (b) نواب کلب علی خاں
- (c) داغ دہلوی
- (d) مرزا غالب

57. سید آغا حسن کو "امانت" تخلص رکھنے کا مشورہ کس نے دیا تھا؟

- (a) میاں دلگیر
- (b) میر ضمیر
- (c) واجد علی شاہ
- (d) میر آقا علی

58. مندرجہ ذیل شعر کس شاعر کا ہے؟

عشق کیا ہے، غم ہستی سے رہا ہو جانا
اور رہا ہو کے گرفتار بلا ہو جانا

- (a) انیس
- (b) دبیر
- (c) نسیم امروہوی
- (d) جمیل مظہری

59. میر تقی میر سے متعلق یہ قول کس کا ہے کہ

"وہ گویا اردو کے سعدی ہیں۔"

- (a) حالی
- (b) سرسید
- (c) امداد امام اثر
- (d) محمد حسین آزاد

60. عادل شاہی دور کے شعراء میں "مدن روپ" کس کا تخلص تھا؟

- (a) ابراہیم عادل شاہ ثانی
- (b) محمد عادل شاہ
- (c) نصرتی
- (d) علی عادل شاہ ثانی

61. علامہ شبلی نے مقالات شبلی مرتبہ سید سلیمان ندوی کی کون سی جلد

میں فن بلاغت پر بحث کی ہے؟

- (a) جلد دوم
- (b) جلد اول
- (c) جلد چہارم
- (d) جلد سوم

62. لحن داؤدی سے کیا مراد ہے؟

- (a) حضرت داؤد کا زمانہ
- (b) حضرت داؤد کی اولاد
- (c) حضرت داؤد کا خاندان
- (d) حضرت داؤد کی پرتاثر آواز

66. ڈپٹی نذیر احمد کے ناولوں کی تعداد کتنی ہے؟

- (a) دو
- (b) سات
- (c) چودہ
- (d) چار

67. "سید احتشام حسین نے درست لکھا ہے کہ علی گڑھ تحریک نے

ہندوستان کے عام دور بیداری کو وسیع اور مضبوط تر بنایا اور اس

تحریک کو مضبوط تر بنانے میں تہذیب الاخلاق نے نثر و اشاعت کا

اہم فریضہ سرانجام دیا۔" یہ قول کس کا ہے؟

- (a) ڈاکٹر سید عابد حسین
- (b) ڈاکٹر انور سدید
- (c) رشید احمد صدیقی
- (d) ڈاکٹر سید عبد اللہ

68. رسالہ "راوی" کے مدیر کون تھے؟

- (a) پطرس بخاری
- (b) رشید احمد صدیقی
- (c) کنہیا لال کپور
- (d) احمد جمال پاشا

63. سریندر پرکاش کے متعلق یہ رائے کس کی ہے؟

"اُردو میں پریم چند سے لے کر منٹو اور پھر بیدی تک حقیقت نگاری میں کچھ ایسی سطحیں تھیں جن سے علامتی مفاہیم کا اکھوا پھوٹ سکتا تھا۔ لیکن باقاعدہ علامتی کہانی کا آغاز ۶۰-۱۹۵۵ء کے لگ بھگ پاکستان میں انتظار حسین اور انور سجاد اور ہندوستان میں بلراج مینرا اور سریندر پرکاش کی نسل سے ہوا۔"

- (a) گوپی چند نارنگ
- (b) انتظار حسین
- (c) وارث علوی
- (d) شمس الرحمن فاروقی

64. "ادبی تحقیق - مسائل اور تجزیہ" کس کی تصنیف ہے؟

- (a) امتیاز علی خاں عرشی
- (b) مولوی عبد الحق
- (c) حافظ محمود شیرانی
- (d) رشید حسن خاں

65. اُردوئے معلّٰی میں کون سا مضمون چھاپنے پر حسرت موہانی

کو ۱۹۰۸ء میں گرفتار کیا گیا تھا؟

- (a) مصر میں انگریزوں کی تعلیمی پالیسی
- (b) ایران میں انگریزوں کی تعلیمی پالیسی
- (c) عراق میں انگریزوں کی تعلیمی پالیسی
- (d) ہندوستان میں انگریزوں کی تعلیمی پالیسی

72. دکنی اُردو کی مشہور کتاب "نورس" کے مصنف کا نام کیا ہے؟

- (a) ابراہیم عادل شاہ ثانی
- (b) ہاشمی
- (c) حسین شوقی
- (d) علی عادل شاہ ثانی

73. "آسمان پر کوئی بادل بھی نہ تھے۔ گھر کی گنگا طغیانی پر تھی اور

اس کا پانی کناروں سے نکل نکل کر پوری ترائی اور اس کے
آس پاس بسنے والے گاؤں اور قصبوں کو اپنی لپیٹ میں
لے رہا تھا۔" یہ اقتباس کس افسانے سے اخذ کیا گیا ہے؟

- (a) پوس کی رات
- (b) بادل نہیں آتے
- (c) اپنے دکھ مجھے دے دو
- (d) مہا لکشمی کا پل

74. سبزہ خط سے ترا کا کل سرکش نہ دبا
یہ زمر بھی حریف دم افی نہ ہوا
اس شعر میں کون سی صنعت مستعمل ہے؟

- (a) تجنیس
- (b) لف و نثر
- (c) حسن تعلیل
- (d) تضاد

69. یہ کس کا قول ہے؟

"مولانا شیرانی مرحوم کا اُردو داں طبقہ کو شکر گزار ہونا چاہئے کہ
انھوں نے غالباً اُردو میں سب سے پہلے اُردو کے چہرے
سے نقاب اٹھا کر اس کے خط و خال کا گہرا حکیمانہ مطالعہ
کیا۔"

- (a) مسعود حسین خاں
- (b) محمد حسین آزاد
- (c) سید سلیمان ندوی
- (d) شوکت سبزواری

70. "بجر کے موسم" کس کا شعری انتخاب ہے؟

- (a) ناصر کاظمی
- (b) شاد عظیم آبادی
- (c) داغ دہلوی
- (d) شہریار

71. "سخن ہائے گفتنی" کس کے مضامین کا مجموعہ ہے؟
ذیل سے نشاندہی کیجئے۔

- (a) آل احمد سرور
- (b) ممتاز حسین
- (c) کلیم الدین احمد
- (d) احتشام حسین

75. اقبال کی مشہور فارسی نظم "اسرار خودی" کا انگریزی ترجمہ کس

نے کیا تھا؟

(a) ڈاکٹر میک سگریٹ

(b) ڈاکٹر نکلسن

(c) سادلی

(d) ڈاکٹر براؤن

76. "چائے کے باغ" کب شائع ہوا؟

(a) ۱۹۵۵ء

(b) ۱۹۷۵ء

(c) ۱۹۶۵ء

(d) ۱۹۷۰ء

77. ترے فراق میں جیسے خیال مفلس کا

گئی ہے فکر پریشاں کہاں کہاں میری

مذکورہ بالا شعر کے خالق کا نام بتائیے۔

(a) درد

(b) غالب

(c) حسرت

(d) میر تقی میر

78. پنڈت رتن ناتھ سرشار کے اس جوڑے کی نشاندہی کیجئے

جس میں ان کی کتابیں ہیں۔

(a) سیر کہسار - کامنی

(b) حسن کا ڈاکو - ہاجی بغلول

(c) ضدی - فردوس بریں

(d) کامنی - فردوس بریں

79. نظم "تنہائی" فیض کے کس مجموعہ میں شامل ہے؟

(a) میرے دل میرے مسافر

(b) زنداں نامہ

(c) شام شہر یاراں

(d) نقش فریادی

80. ذیل میں کس ڈرامہ نگار کا بچپن سنارس میں گزرا؟

(a) سید آغا حسن امانت

(b) آغا حشر کاشمیری

(c) حبیب تنویر

(d) پروفیسر محمد مجیب

84. بہادر شاہ ظفر کے کتنے دیوان شائع ہوئے؟

(a) تین

(b) پانچ

(c) چھ

(d) چار

85. مندرجہ ذیل میں سے کس ڈراما نگار کو "ستارہ امتیاز" کا تمغہ پیش کیا گیا؟

(a) پروفیسر محمد حسن

(b) آغا حشر کاشمیری

(c) حبیب تنویر

(d) امتیاز علی تاج

86. میر وزیر علی صباحس کے شاگرد تھے؟

(a) آتش

(b) جرأت

(c) رشک

(d) ناسخ

81. پرستان میں آدم زاد کی موجودگی کی اطلاع راجہ اندر کو

کون دیتا ہے؟

(a) لال دیو

(b) لال پری

(c) نسیم پری

(d) کالا دیو

82. درد دل کے واسطے پیدا کیا انسان کو

ورنہ طاعت کے لئے کچھ کم نہ تھے کرو بیاں

اقبال کا یہ شعر باغ و بہار کے کس حصے میں شامل ہے؟

(a) سیر دوسرے درویش کی

(b) سیر چوتھے درویش کی

(c) سیر پہلے درویش کی

(d) سیر تیسرے درویش کی

83. فورٹ ولیم کالج کا افتتاح کس نے کیا تھا؟

ذیل میں سے نشاندہی کیجئے۔

(a) لارڈ گل کرسٹ

(b) لارڈ میکالے

(c) لارڈ کلایٹو

(d) لارڈ ولیمزلی

90. قرۃ العین حیدر کے ناول "اگ کا دریا" کا زمانہ تخلیق بتائیے۔

- (a) جنوری 1945 سے نومبر 1945
(b) ستمبر 1954 سے دسمبر 1954
(c) اگست 1956 سے دسمبر 1957
(d) اگست 1947 سے فروری 1948

91. درج ذیل شعر کس کا ہے؟

اہل زمانہ آگے بھی تھے اور زمانہ تھا
پر اب جو کچھ ہے یہ تو کسی نے سنا نہ تھا

- (a) میر (b) درد
(c) ولی (d) آتش

92. اس شعر کا تعلق کس ہیئت سے ہے؟

سب کہاں کچھ لالہ و گل میں نمایاں ہو گئیں
خاک میں صورتیں ہوں گی کہ پنہاں ہو گئیں

- (a) ایہام
(b) مبالغہ
(c) تضاد
(d) حسن تعلیل

87. صحیح جوڑے کی نشاندہی کیجئے۔

- I. شاعر مشرق A. اکبر الہ آبادی
II. شاعر انقلاب B. علامہ اقبال
III. لسان العصر C. جوش ملیح آبادی
IV. طوطی ہند D. امیر خسرو

- (a) A - II B - III C - IV D - I
(b) A - IV B - III C - I D - II
(c) A - II B - IV C - III D - I
(d) A - III B - I C - II D - IV

88. "داشتہ" کس کی نظم ہے؟

- (a) فانی بدایونی
(b) اختر الایمان
(c) ن۔م۔راشد
(d) فراق گورکھپوری

89. "قصیدہ عربوں کی اختراع اور امیرانہ مزاج کی صنف ہے۔

اصطلاحی طور پر اس سے مراد وہ نظم ہے جس میں کسی شخص
مظہر یا شے کی مبالغہ آمیز تعریف کی جاتی ہے۔"

یہ قول کس ادیب کا ہے؟

- (a) حالی
(b) جمیل جالبی
(c) انور سدید
(d) علامہ شبلی

93. اس غیر ناہید کی ہر تان ہے دیکھ

شعلہ سا لپک جائے ہے آواز تو دیکھو

یہ شعر علم بیان کے کون سے جزو سے متعلق ہے؟

(a) کنایہ

(b) مجاز مرسل

(c) استعارہ

(d) تشبیہ

96. درج ذیل شعر کس کا شعر ہے؟

چل سمت غیب سے وہ ہوا کہ چمن سرور کا جل گیا

مگر ایک شاخ نہال غم جسے دل کہیں سوہری رہی

(a) وجہی

(b) سراج اورنگ آبادی

(c) قلی قطب شاہ

(d) ولی

97. عبدالحکیم شرر کی سن پیدائش کیا ہے؟

(a) 1871

(b) 1860

(c) 1859

(d) 1870

98. اقبال کی نظم "ابلیس کی عرضداشت" ان کے کس شعری مجموعہ میں شامل ہے؟

(a) بانگ درا

(b) بال جبرئیل

(c) ارمغان حجاز

(d) ضرب کلیم

94. کتاب "اودھی کا ارتقاء" کے مصنف کون ہیں؟

(a) پروفیسر اعجاز حسین

(b) رام بابو سکسینہ

(c) پروفیسر احتشام حسین

(d) پروفیسر عقیل رضوی

95. "بیوہ" کس کا ناول ہے؟ ذیل کے کوڈ سے نشاندہی کیجئے۔

(a) راشد انخیری

(b) عبدالحکیم شرر

(c) منشی پریم چند

(d) ڈپٹی نظیر احمد

102. وجہی کی قطب مشتری کی بیروئین بھاگ متی کا کردار

مندرجہ ذیل میں سے کیا ہے؟

(a) واقعاتی پیکر ہے

(b) حقیقی پیکر ہے

(c) تاریخی پیکر ہے

(d) افسانوی پیکر ہے

103. "انشاء بحیثیت قصیدہ نگار" کس کا مضمون ہے؟

(a) پروفیسر احتشام حسین

(b) ابو محمد سحر

(c) پروفیسر محمود الہی

(d) اُم ہانی اشرف

104. اقبال کی نظم "ساقی نامہ" ان کے کس شعری مجموعے میں

شامل ہے؟

(a) بانگ درا

(b) ضرب کلیم

(c) ارمغان حجاز

(d) بال جبرئیل

99. شاعری میں تلمیح کے طور پر مرغِ سلیمان سے کون سا

پرندہ مراد لیا جاتا ہے؟

(a) شاہین

(b) مرغ

(c) ہدہ

(d) کبوتر

100. انجمن پنجاب کے تحت کل کتنے موضوعاتی نظمیں مشاعرے

ہوئے؟

(a) دو

(b) دس

(c) بیس

(d) آٹھ

101. جمیل مظہری کا شمار عہد حاضر کے اعلیٰ ترین شاعروں میں ہوتا

ہے۔ ان کی نظموں کا غزلوں کا اور مرثیوں کا سب کا مجموعہ الگ

الگ شائع ہوا ہے۔ درج ذیل سے ان کے مرثیہ کے مجموعہ کی

نشاندہی کیجئے۔

(a) عرفان جمیل

(b) فکر جمیل

(c) آب و سراب

(d) نقش جمیل

107. دکنی اردو ادب کی ابتدا میں سب سے پہلا نام کس کا لیا

جاسکتا ہے ؟

(a) امیر خسرو

(b) خواجہ بندہ نواز گیسو دراز

(c) ملا وجہی

(d) ولی دکنی

108. عرضی یہ ہوا ، 'میم' سیا ہے یہ ہوا "جیم"

مصرعہ منقول میں "جیم" کے کیا معنی ہیں ؟

(a) میں

(b) اناج کی ایک قسم جو ار

(c) منظوری

(d) فعل مانا

109. "اسرافیل کی موت" کس کی نظم ہے ؟

(a) برج نارائن چکبست

(b) اختر شیرانی

(c) اختر الایمان

(d) ن-م-راشد

105. ذیل میں دو قول A اور B دیئے گئے ہیں توجہ سے پڑھیں اور

صحیح جواب کی نشاندہی کیجئے۔

A. شمالی ہند کی سب سے پہلی نثری تصنیف

"کر بل کتھا" ہے۔

B. یہ کتاب فارسی تصنیف روضۃ الشہداء کی ترجمہ ہے۔

(a) قول A صحیح ہے اور قول B غلط ہے

(b) قول A غلط ہے اور قول B بھی غلط ہے

(c) قول A صحیح ہے اور قول B بھی صحیح ہے

(d) قول A غلط ہے اور قول B صحیح ہے

106. علامہ اقبال کے شعری مجموعوں کی صحیح ترتیب کیا ہے ؟

I. ضرب کلیم

II. بال جبرئیل

III. بانگ درا

IV. ارمغان جاز

(a) I II III IV

(b) I III II IV

(c) III IV I II

(d) IV I II III

110. "اپنا مرثیہ" کس کی انقلابی نظم ہے؟

(a) مجاز

(b) سردار جعفری

(c) جوش ملیح آبادی

(d) فیض

111. اس شعر میں کون سی صنعت ہے؟

ایسا کوئی طفل میں نمودار نہ ہوگا

ہاتھ ایسا تو جعفر کا بھی تیار نہ ہوگا

(a) ایہام مجرہ

(b) ایہام مرثیہ

(c) اطراد

(d) ایہام تودیہ

112. "نغم خاتہ جاوید" کے مصنف کون ہیں؟

(a) رام بابو سکسینہ

(b) نور الحسن نقوی

(c) لالہ شری رام دہلوی

(d) نور الحسن ہاشمی

113. ناول "ٹپڑھی لکیر" کو عصمت چغتائی نے کتنی منزلوں میں

تقسیم کیا ہے؟

(a) 8

(b) 12

(c) 3

(d) 6

114. باغ و بہار کے مصنف میرامن کا تخلص کیا تھا؟

(a) لطف

(b) نسیم

(c) تسنیم

(d) ساقی

115. لکھ کر زمین پہ نام ہمارا مٹا دیا

ان کا تو کھیل خاک میں ہم کو ملا دیا

مذکورہ شعر میں کون سی صنعت موجود ہے؟

(a) صنعت عکس

(b) صنعت تلمیح

(c) ایہام تضاد

(d) صنعت غلو

118. "تنہائی میں" نظم کس کی تخلیق ہے؟

(a) جوش ملیح آبادی

(b) ن۔م۔راشد

(c) اختر الایمان

(d) مخدوم محی الدین

119. گل کرست ہندوستان پہلی بار کب پہونچے؟

(a) 1801

(b) 1775

(c) 1783

(d) 1764

120. "اژدہ ہے کا بچہ" کس کی نظم ہے؟

(a) نظیر اکبر آبادی

(b) محمد حسین آزاد

(c) مخدوم محی الدین

(d) الطاف حسین حالی

116. مقدور ہمیں کب ترے وصفوں کے رقم کا

حقاً ، کہ خداوند ہے تو لوح و قلم کا

مندرجہ بالا شعر کس شاعر کا ہے؟

(a) مومن

(b) خواجہ میر درد

(c) میر تقی میر

(d) آتش

117. لکھنؤ کا دبستان شاعری پر مصنف ڈاکٹر ابو اللیث صدیقی کو

1942ء میں پی ایچ ڈی کی ڈگری کس یونیورسٹی سے تفویض

ہوئی؟

(a) کراچی یونیورسٹی

(b) مسلم یونیورسٹی علی گڑھ

(c) الہ آباد یونیورسٹی

(d) لاہور یونیورسٹی

SPACE FOR ROUGH WORK

रफ कार्य के लिए स्थान

BIRU-24

SPACE FOR ROUGH WORK

रफ कार्य के लिए स्थान

DO NOT OPEN THIS QUESTION BOOKLET UNTIL YOU ARE TOLD TO DO SO.

2025

CODE : BIRU-24

SUBJECT : GENERAL STUDIES AND
URDU

Question Booklet Bar Code Serial No.

प्रश्न-पुस्तिका बार कोड क्रम संख्या

1260831

Part – I : General Studies : Q. Nos. 1 to 30

Part – II : Urdu : Q. Nos. 31 to 120

Time : 2 Hours

Max. Marks : 150

Write your Roll Number
in the box

In numbers

In words

--	--	--	--	--	--	--

--

To mark Answer use **Black Ball-Point Pen** only.

Candidate must read all the instructions carefully before
writing the answers on the OMR Answer-Sheet.

Signature
of
Invigilator

You are to mark all your answers on the **OMR Answer-Sheet only**. After the examination is over, handover the **OMR Answer-Sheet to the Invigilator** and receive candidate's copy (Blue) from the invigilator.

IMPORTANT INSTRUCTIONS

1. Answer **all** questions. All questions carry equal marks. OMR Answer-Sheet and Question Booklet which carry same Bar Code Serial Number, are kept together inside a sealed transparent polythene packet.
2. **Immediately after opening the transparent sealed polythene packet, again check that the Printed Bar Code Serial Number of Question Booklet and OMR Answer-Sheet is same and all the pages are printed properly. If the Printed Bar Code Serial Number of Question Booklet and OMR Answer-Sheet is not same or there is any other discrepancy in it, return it to the Invigilator and get another sealed polythene packet of Question Booklet and OMR Answer-Sheet.**
3. **Only after ensuring that the printed Bar Code Serial Number of the Question Booklet and OMR Answer-Sheet is same,** candidate has to indicate the correct Roll Number, Subject and Subject Code on the OMR Answer-Sheet at the specified place, otherwise the OMR Answer-Sheet will not be evaluated and the candidate will be solely responsible for it.
4. Do not write anything on the cover page of the Question Booklet except Roll Number. Use the space for rough work given in the last two pages of the Question Booklet.
5. **This Question Booklet contains 120 questions.** Each question has **four (4)** options which are given below the questions. Only one option is correct out of the four. You are required to darken the circle corresponding to the alternative which you consider to be the correct or most appropriate answer in the OMR Answer-Sheet by **Black Ball-Point Pen**.
6. In this Question Booklet, all questions of Part – I are printed in both English and Hindi languages. In case of any ambiguity in the bilingual (English/Hindi) question, the English version of the question shall prevail.
7. **Penalty for wrong answers :**
THERE WILL BE PENALTY FOR WRONG ANSWERS MARKED BY A CANDIDATE IN THE OMR ANSWER-SHEET.
 - (i) There are four alternatives for the answer to every question. For each question for which a wrong answer has been given by the candidate, **one-third** of the marks assigned to that question will be deducted as penalty.
 - (ii) If a candidate gives more than one answer, it will be treated as a **wrong answer** even if one of the given answers happens to be correct and there will be same penalty as above to that question.
 - (iii) If a question is left blank, i.e., no answer is given by the candidate, there will be **no penalty** for that question.

Note : Please check that the Bar Code Serial Number printed on the Question Booklet and the OMR Answer-Sheet is same, in case of any discrepancy in it, get it changed with another set of sealed polythene packet of Question Booklet and OMR Answer-Sheet.

ध्यान दें : अनुदेशों का हिन्दी रूपांतर इस प्रश्न-पुस्तिका के प्रथम पृष्ठ पर छपा है।